

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

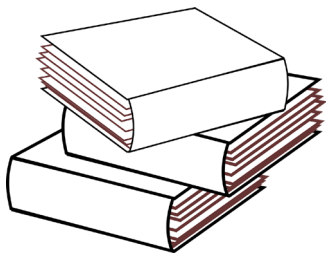
Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika

ENDOKRINOLOGIJOS GRUPĖ

LIETUVOJE SERGANČIŲ I TIPO CUKRINIO DIABETU HIPOGLIKEMIJOS VALDYMO ANALIZĖ

Darbo autorius. Rokas JAGMINAS (III kursas).

Darbo vadovė. Dr. Agnė ABRAITIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų, šeimos medicinos ir onkologijos klinika VULSK Endokrinologijos centras.

Darbo tikslas. Išanalizuoti, kaip Lietuvoje I tipo cukriniu diabetu sergantys asmenys kontroliuoja insulino sukeltą hipoglikemiją, atsižvelgiant į lytį ir apžvelgti literatūrą šia tema.

Darbo metodika. Publikacijų paieška atlikta naudojant specializuotą informacijos paieškos sistemą Google Scholar. Straipsnių ieškota pagal raktažodį „hypoglycemia in type 1 diabetes mellitus“. Straipsnių atrankos kriterijai: ne senesni kaip 5 metai, parašyti anglų kalba. Atlikta nuosekli 101 straipsnių analizė. Atrinkta ir išanalizuota 11 straipsnių, atitinkančių darbo tikslą. 2022 m. – 2023 m. vykdyta anoniminė savanoriška apklausa, kurios metu apklausti I tipo diabetu sergantys Lietuvos gyventojai. Duomenys apdoroti MS Excel 2016 programa. Rezultatai laikomi statistiškai reikšmingais, kai $p < 0,05$. Laikyta, kad stipri koreliacija yra tuomet, kai $r \in [-1; -0,5) \cup (0,5; 1]$, vidutiniška, kai $r \in [-0,5; 0,3) \cup (0,3; 0,5]$ ir silpna, kai $r \in [-0,3; -0,3]$.

Rezultatai. Anketą užpildė 266 respondentai, 216 moterų ir 50 vyrų. Moterų amžiaus vidurkis 35,24 m. (SD – 13,17), mediana – 34 m. Vyrų amžiaus vidurkis 31,08 m. (SD – 19,16), mediana 29 m. Moterų ir vyrų sergamumo trukmės vidurkis atitinkamai 16,93 m. (SD – 13,05), mediana – 17 m. ir 12,66 (SD – 11,76), mediana – 6,5. Moterų ir vyrų amžiaus, kuomet nustatytas I tipo cukrinis diabetas, vidurkis atitinkamai – 18,31 m. (SD – 10,93), mediana 16,7 m. ir 18,42 (SD – 12,92), mediana 14,1. 100% moterų ir 98% vyrų žinojo hipoglikemijos sąvoką ir atsiradimo priežastis. 23,02% (moterys – 8,29%, vyrai – 28%) visų respondentų nejaučia jokių hipoglikemijos simptomų, iš jų – 80% ilgiau nei metus, 5% apie du mėnesius, 15% apie mėnesį. Dažniausiai esant hipoglikemijai respondentai jautė silpnumą ir nuovargį (n = 208, 78,3%), išpiltą prakaitą (n = 169, 63,6%), aritmiją ir/arba tachikardiją (n = 112, 42%), liežuviu bei skruosto tirpimus (n = 110, 41,3%), nerimą (n = 99, 37,1%), dezorientaciją (n = 86, 32,2%), sudirgusį elgesį (n = 65, 24,5%), sąmonės praradimą (n = 30, 11,2%), hipoglikeminę komą (n = 15, 5,6%), traukulius (n = 12, 4,5%), individualius požymius (n = 9, 3,4%). Rasta statistiškai reikšminga stipri koreliacija tarp hipoglikemijos

dažnio ir sirgimo trukmės ($p < 0,05$, $r = 0,63$). Daugiau nei vieną kartą per mėnesį hipoglikemijos simptomai pasireiškė $n=176$, 66% respondentams (moterims – 68%, vyrams – 56%), apie 1k./mėn. – $n = 38$, 14,3% (moterims – 13,8%, vyrams – 16,0%), apie 1k./2 mėn. – $n = 19$, 8,6% (moterims – 6,5%, vyrams – 12,0%), apie 1k./6 mėn. $n = 8$, 3,0% (moterims – 2,8%, vyrams – 4,0%), rečiau nei 1k./6 mėn. $n = 12$, 6,5% (moterims – 6,5%, vyrams – 0,0%). Rasta statistiškai reikšminga stipri koreliacija tarp simptominės hipoglikemijos skaitinės išraiškos ir sirgimo trukmės ($p < 0,05$, $r = -0,55$). Dažniausiai respondentai daviklyje užfiksuotą hipoglikemiją gydo suvalgydami saldainių ($n = 172$, 64,5%), išgeria gaiviųjų gėrimų ar sulčių ($n = 149$, 55,9%) gliukozės tablečių ($n = 117$, 44,1%), suvalgo vaisių ($n = 105$, 39,5%), išgeria vandens su cukrumi ($n = 45$, 17,1%), susileidžia gliukagono ($n = 10$, 3,8%), suvalgo medaus ($n = 4$, 1,5%), suvalgo duonos ($n = 4$, 1,5%), negydo ($n = 4$, 1,5%).

Išvados. Lietuvoje sergantiems I tipo cukriniu diabetu trūksta praktinių žinių apie hipoglikemijos kontrolę ir teisingą insulino skaičiavimą, nors teigia teoriškai žinantys, kaip tai daryti. Nustatyta, kad kuo paciento ligos stažas yra mažesnis, tuo jam greičiau pasireiškia hipoglikemijos simptomai, o ilgai sergantys tampa mažiau jautrūs gliukozės mažėjimui kraujyje.

Raktažodžiai. I tipo cukrinis diabetas; hipoglikemijos kontrolė.